

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев1 48/2023
15.11.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Гордане Комненић, председника већа, др Илије Зиндовића и Марије Терзић, чланова већа, у парници тужиље АА из ..., чији је пуномоћник Александар Ружичић, адвокат из ..., против туженог „IGB Automotive Comp“ д.о.о. Инђија, чији је пуномоћник Милутин Сретеновић, адвокат из ..., ради накнаде штете, одлучујући у поновном поступку о ревизији тужиље изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1 836/18 од 14.05.2018. године, у седници одржаној 15.11.2024. године, донео је

ПРЕСУДУ

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ пресуда Апелационог суда у Новом Саду Гж1 836/18 од 14.05.2018. године, тако што се **ОДБИЈА**, као неоснована, жалба туженог и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Основног суда у Старој Пазови, Судска јединица у Инђији П1 64/17 од 22.02.2018. године у ставу првом и другом изреке и **ОДБИЈА** захтев тужене за накнаду трошкова жалбеног поступка.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужени да тужиљи на име накнаде трошкова ревизијског поступка исплати износ од 12.000,00 динара у року од 8 дана од дана пријема преписа пресуде.

Образложење

Пресудом Основног суда у Старој Пазови, Судска јединица у Инђији П1 64/17 од 22.02.2018. године, ставом првим изреке, усвојен је тужбени захтев тужиље и обавезан тужени да јој на име накнаде нематеријалне штете исплати укупан износ од 200.000,00 динара и то 100.000,00 динара на име накнаде штете за претрпљене физичке болове и 100.000,00 динара на име накнаде штете за претрпљени страх са законском затезном каматом почев од пресуђења до исплате. Ставом другим изреке, обавезан је тужени да тужиљи накнади трошкове парничног поступка у износу од 93.025,00 динара са законском затезном каматом од извршности пресуде до исплате. Ставом трећим изреке, одбијен је захтев тужиље за накнаду трошкова парничног поступка за разлику између траженог износа од 96.775,00 динара и досуђеног износа, као и захтев за накнаду законске затезне камате на досуђени износ трошкова од дана првостепеног пресуђења до извршности одлуке о трошковима поступка.

Апелациони суд у Новом Саду је, пресудом број Гж1 836/18 од 14.05.2018. године, ставом првим изреке, преиначио пресуду Основног суда у Старој Пазови, Судска јединица у Инђији П1 64/17 од 22.02.2018. године у усвајајућем делу, тако што је одбио као неоснован захтев тужиле за накнаду нематеријалне штете по основу претрпљених физичких болова у износу од 100.000,00 динара и претрпљеног страха у износу од 100.000,00 динара са законском затезном каматом од дана пресуђења до исплате, као и захтев за накнаду трошкова парничног поступка у износу од 93.025,00 динара са затезном каматом. Ставом другим изреке, обавезана је тужилца да туженом накнади трошкове парничног поступка у износу од 35.400,00 динара. Ставом трећим изреке, обавезана је тужилца да туженом накнади трошкове жалбеног поступка у износу од 39.600,00 динара. Ставом четвртим изреке, одбијен је захтев тужиле за накнаду трошкова жалбеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужилца је благовремено изјавила ревизију због погрешне примене материјалног права и битне повреде одредаба парничног поступка.

Врховни касациони суд је решењем Рев2 2400/19 од 06.11.2019. године, одбацио као недозвољену ревизију тужиле изјављену против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1 836/18 од 14.05.2018. године.

Одлуком Уставног суда Уж 3679/20 од 28.01.2023. године, ставом првим изреке, усвојена је уставна жалба АА и утврђено је да је решењем Врховног касационог суда Рев2 2400/19 од 06.11.2019. године подносиоци уставне жалбе повређено право на правично суђење, зајемчено одредбом члана 32. став 1. Устава Републике Србије, док је у преосталом делу уставна жалба одбачена. Ставом другим изреке, поништено је решење Врховног касационог суда Рев2 2400/19 од 06.11.2019. године и одређено да исти суд поново одлучи о ревизији подносиоцике уставне жалбе изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1 836/18 од 14.05.2018. године. Ставом трећим изреке, одбијен је захтев подносиоцике уставне жалбе за накнаду нематеријалне штете. Ставом четвртим изреке, одбачен је захтев подносиоцике уставне жалбе за накнаду материјалне штете. Ставом петим изреке, одбачен је захтев подносиоцике уставне жалбе за накнаду трошкова поступка пред Уставним судом.

Врховни суд је испитао побијану пресуду у смислу члана 408. ЗПП и оценио да је ревизија тужиле основана.

У спроведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку – ЗПП („Службени гласник РС“, бр. 72/11... 10/23), на коју ревизијски суд пази по службеној дужности. Указивање на битну повреду одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 12. ЗПП је без утицаја, будући да ова повреда не представља ревизијски разлог.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилца је била запослена код туженог на одређено време у периоду од 20.07.2016. године до 19.03.2017. године. Дана 16.12.2016. године, при повратку са посла, користећи организовани аутобуски превоз превозника „Ласта“ за запослене туженог, приликом изласка из аутобуса на главној аутобуској станици у Инђији, због велике гужве, гурања и непостојања могућности да се приликом изласка придржи, тужилца је пала на тло и повредила леву ногу. Истога дана од стране лекара констатовано је постојање повреде угануће левог скочног зглоба и стављена је

лонгета, те ординирана терапија. По одстрањивању лонгете 27.12.2016. године тужила је упућена на физикални третман у трајању од две недеље. На контролни преглед тужила се јавила 06.02.2017. године и 08.03.2017. године због поновне појаве болова и повећања отока. Услед претрпљене повреде, тужила је трпела физичке болове и страх одређеног интензитета и трајања, ближе описаних у налазу и мишљењу судских вештака ортопедске струке и вештака неуропсихијатра.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је применом одредбе члана 164. Закона о раду и члана 177. Закона о облигационим односима закључио да у конкретном случају постоји одговорност туженог за штету коју је тужила претрпела на редовном путу од места рада до стана. Одговорност туженог је објективна, а тужени током доказног поступка није пружио доказе да је штета настала услед искључиве кривице тужиле или трећег лица.

Другостепени суд је није прихватио правно становиште првостепеног суда, већ је првостепену пресуду преиначио одбијањем тужбеног захтева. Закључио је да нема узрочно-последичне везе између настале повреде тужиле и штетне радње на страни туженог, нити по основу кривице, нити по основу објективне одговорности. Тужила, сходно одредби члана 228. и 231. став 2. ЗПП, није доказала да је приликом изласка из аутобуса гурнуо неко од запослених код туженог, а постојање велике гужве у аутобусу и стрме степенице аутобуса без могућности придржавања не могу се приписати у кривицу туженог послодавца.

По становишту Врховног суда, другостепени суд је приликом доношења одлуке погрешно применио материјално право.

Према члану 164. Закона о раду, ако запослени претрпи повреду на раду и у вези са радом, послодавац је дужан да му накнади штету у складу са законом и општим актом. Притом, послодавац одговара за штету коју запослени претрпи на раду и у вези са радом по општим начелима одговорности за штету прописаним Законом о облигационим односима. Дакле, основ одговорности послодавца може бити његова кривица за штетну радњу или пропуштање предузимања радње, као и ризик од опште ствари чији је ималац послодавац или ризик од обављања опасне делатности којом се послодавац бави. Кривица послодавца се претпоставља, а пошто се ради о оборивој претпоставци, послодавац може доказивати да је штета настала без његове кривице.

У конкретном случају, повреда тужиле настала је на путу од посла до куће, приликом изласка тужиле из аутобуса превозника са којим је тужени имао закључен уговор о превозу својих запослених, када је због гужве гурнута низ степенице, а није било могућности да се придржи и спречи пад. Стога настала штета, по становишту Врховног суда, јесте у узрочној вези са пропуштањем послодавца да обезбеди услове за безбедан превоз запослених до места рада, односно места становања. Наиме, када послодавац закључи уговор о превозу са трећим лицем, као што је то у овом случају, он преузима обавезу да створи услове за безбедан долазак запослених и повратак са рада. Тужени није доказао да је тужила допринела настанку штете или да је штета настала њеном кривицом. Висина штете правилно је одмерена у складу са свим околностима из члана 200. Закона о облигационим односима у вези са чланом 232. ЗПП.

Из наведених разлога, на основу члана 416. став 1. ЗПП, одлучено је као у ставу првом изреке.

Тужила је успела у спору по ревизији, па јој на основу члана 153. став 2. ЗПП припада право на накнаду трошкова за састав ревизије од стране адвоката у износу од 12.000,00 динара. Трошкови на име таксе на ревизију и таксе на одлуку по ревизији нису јој признати, јер у том делу захтев тужиле за накнаду трошкова није био опредељен у смислу члана 154. став 1. ЗПП. Стога је одлучено као у ставу другом изреке.

**Председник већа - судија
Гордана Комненић, с.р.**

**За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић**